

ΘΕΜΑ 31

Έστω η συνάρτηση $f : \Delta = (0, \frac{\pi}{2}] \rightarrow \mathbb{R}$, με $f(x) = \ln x \cdot \sigma\upsilon\nu x$

- (ε 1) Να μελετήσετε την f , ως προς την μονοτονία
- (ε 2) Να μελετήσετε την f , ως προς την κυρτότητα
- (ε 3) Να βρείτε το σύνολο τιμών της συνάρτησης f
- (ε 4) Να αποδείξετε ότι υπάρχει μοναδικό $\xi \in \Delta$, ώστε

$$\xi f(x) \eta \mu \xi \leq 1 + \sigma \varphi^2 \xi, \text{ για κάθε } x \in \Delta$$

ενδεικτική απάντηση

(ε 1) $f'(x) = -\eta \mu x \ln x + \frac{\sigma \upsilon \nu x}{x}$, $f'(x) \geq 0$, για κάθε $x \in \Delta 1 = (0, 1]$

και οπότε $f \nearrow$ στο $\Delta 1$

(ε 2) • $f''(x) = \frac{-x^2 \sigma \upsilon \nu x \ln x - 2x \eta \mu x - \sigma \upsilon \nu x}{x^2}$, $f''(x) \leq 0$ $x \in \Delta 2 = [1, \frac{\pi}{2}]$

άρα $f' \searrow$ στο $\Delta 2$ και η f είναι κοίλη στο $\Delta 2$

$$f''(x) = \frac{-\sigma \upsilon \nu x (x^2 \ln x + 1) - 2x \eta \mu x}{x^2}, \text{ θεωρούμε τη συνάρτηση}$$

$$\varphi, \text{ με } \varphi(x) = x^2 \ln x + 1, \varphi'(x) = x(2 \ln x + 1), x \in \Delta 1 = (0, 1]$$

$$2 \ln x + 1 \geq 0 \Leftrightarrow x \geq \frac{1}{\sqrt{e}}, \text{ οπότε η } \varphi \text{ για } x = \frac{1}{\sqrt{e}} \text{ έχει ελάχιστο}$$

$$\text{στο } \Delta 1, \text{ οπότε } \varphi(x) \geq \varphi\left(\frac{1}{\sqrt{e}}\right) = 1 - \frac{1}{2e} > 0, \text{ για κάθε } x \in \Delta 1$$

άρα $f''(x) \leq 0$, για κάθε $x \in \Delta 1$, άρα $f' \searrow$ στο $\Delta 1$ και η f είναι κοίλη στο $\Delta 1$

$$f'(1) = \sigma \upsilon \nu 1 > 0, f'\left(\frac{\pi}{2}\right) = -\frac{\pi}{2} \ln \frac{\pi}{2} < 0, \text{ η } f' \text{ ικανοποιεί τις}$$

προϋποθέσεις του Θ. Bolzano στο Δ , άρα υπάρχει $\xi \in (0, \frac{\pi}{2})$, ώστε

$$f'(\xi) = 0, 0 < x < \xi \Rightarrow f'(x) > 0, \text{ οπότε } f \nearrow \text{ στο } (0, \xi] \text{ και}$$

$$f'(x) < 0, \text{ οπότε } f \searrow \text{ στο } [\xi, \frac{\pi}{2}]$$

$$(ε 3) \quad \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} (\ln x \cdot \sigma\upsilon\nu x) = -\infty, \quad f(\xi) = \sigma\upsilon\nu \xi \ln \xi$$

$$\text{Άρα } f(\Delta) = (-\infty, \sigma\upsilon\nu \xi \ln \xi]$$

$$(ε 4) \quad \text{Η } f' \text{ για } x = \xi \text{ έχει μέγιστο, } \text{οπότε } f(x) \leq f(\xi) \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \sigma\upsilon\nu x \ln x \leq \sigma\upsilon\nu \xi \ln \xi, \text{ όμως } f'(\xi) = 0, \text{ επομένως}$$

$$-\eta\mu \xi \ln \xi + \frac{\sigma\upsilon\nu \xi}{\xi} = 0 \Rightarrow \Rightarrow \ln \xi = \frac{\sigma\varphi \xi}{\xi}, \text{ οπότε}$$

$$\Rightarrow \sigma\upsilon\nu x \ln x \leq \sigma\upsilon\nu \xi \frac{\sigma\varphi \xi}{\xi} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \xi \eta\mu \xi \sigma\upsilon\nu x \ln x \leq \sigma\upsilon\nu^2 \xi \leq 1 + \sigma\varphi^2 \xi$$